

Barna József:

VILLANÁSOK AZ ÉLETEMBŐL

Városomtól elválaszthatatlanul

I. Villanás
Így érkeztem.

Magyarország, 1955 forró nyara egy dunántúli csendes kisváros vasútállomásán, Tapolcán.

A 424-es vagy - ki tudja ma már - milyen típusú gőzmozdony hangos szuszogással rángatja a vagonokat. A vonatszerelvény elindul. Egyik fülkéjében fiatalasszony, elgondolkodva nézi gyermekeit. Arcának fiatalos szépségét megtörik a ráncok. Kemény vonások árulkodnak eddigi életéről.

Most hosszú útra viszi őket a sors. A kerekek csattogása nem csak a kilométerek százainak maguk mögött hagyását jelenti, de valahol bent a szívükben, a lelkükben, az agyukban is útra kelnek. Mennek, mennek odahagyva a megszokottat, a régit, új otthont keresve egy új településen.

Nyár van. Augusztus végi forró, fülledt nyári nap. A gyerekek kócosak, izzadtak, maszatosak. Az anya is elbágyadva, amikor késő délután megérkeznek úti céljuk állomásához és kis motyójukat összeszedve lassan kászálódnak le a vonatról. Fáradtan, nehéz szívvel, de azért kíváncsian nézegetnek szét és olvassák a vagonok között megrekedt, vibráló meleg levegőn át az állomásépület homlokzatán pöffeszkedve virító, csodálatosan érdekes nevet - SZTÁLINVÁROS -. Sztá-lin-vá-ros - ízlelgetik, forgatják agyukban a szót apró, puha gondolatokkal. Kóstolgatják, mint jó borívók a zamatos nedűt. Lassan, tétován indulnak az épület felé. Az asszony most észreveszi férjét, aki hónapokkal korábban jött. Hívták, munkát kapott, itt várja őket, a családot.

Percek telnek a találkozás örömfogságában, majd átvonulnak a csarnokon. Az apa büszkén, az anya megilletődve, a gyerekek kíváncsian, zavartan, sután. Kilépnek az épületből és ...álmok omlanak össze bennük, mert közel s távol nincsenek házak, nincsenek utcák. NINCS VÁROS, nincs semmi, csak a mezőségi szél hordja a mezőségi löszport. Illetve mégis van! Balra egy vasúti híd, alatta a végtelen ismeretlenbe futó betonút. Az épület előtt,- egy, azóta elvadult, ebek harmincadjára jutott -, kis kerek park padokkal, gondozott pázsittal, fehér kavicsos utakkal. Ide ülnek le uzsonnázni, amíg a férj elmegy megtudakolni melyik FAKARUSZ, mikor viszi őket a szállásra.

Már a Hold vándorol az égen és csillagok fehér fénye hasogatja a sötétet, amikor kocsira szállnak.

Nyár volt. Forró, fülledt augusztusi nap, 1955.augusztus 30-a, amikor 8 éves naiv, tisztalelkű, vidéki kissrácként a városba érkeztem. Azóta vagyok sztalinvárosi - így a-val - és őrzöm agysejtjeimbe égetve ezt az első emlékképet.